

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. június 6.
(OR. en)

10011/19

ATO 65
RECH 321
SAN 292

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (II. rész) / a Tanács
Előző dok. sz.:	9437/19 ATO 56 RECH 271 SAN 256
Tárgy:	Nem energiatermelési célú nukleáris és radiológiai technológiák és alkalmazások – A Tanács következtetései (2019. június 6.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a nem energiatermelési célú nukleáris és radiológiai technológiákról és alkalmazásokról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Bel- és Igazságügyi Tanács a 2019. június 6-i ülésén fogadott el.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

a nem energiatermelési célú nukleáris és radiológiai technológiákról és alkalmazásokról

Méltányolva,

- hogy a nukleáris és radiológiai technológiák a nukleárisenergia-ágazaton kívül is jelentős szerepet játszanak az olyan létfontosságú területeken, mint az orvostudomány, az ipar, a kutatás és a környezetvédelem, és TUDATÁBAN ANNAK, hogy a nukleáris tudomány jelentősen hozzájárulhat a társadalmi kihívások kezeléséhez;
- hogy az Euratom-jogszabályok megkövetelik, hogy a nukleáris és sugártechnológiák nem energiatermelési célú felhasználása megfelelően indokolt legyen, a lakosság, a betegek és a személyzet sugárvédelmét megfelelően optimalizálják, és hogy a nem energiatermelési célú radioaktív hulladékokat és a kiégett fűtőelemeket biztonságosan ártalmatlanítsák;
- a Tanács 2009.¹, 2010.² és 2012.³ évi következtetéseit az orvosi célú radioizotópok biztonságos beszerzéséről az Európai Unióban, valamint TUDOMÁSUL VÉVE az Euratom Ellátási Ügynökség 2015. évi jelentését és az ugyanezen témáról szóló 2016. évi elnökségi dokumentumot⁴;
- hogy az Orvosi Radioizotóp-ellátás Európai Megfigyelőközpontja 2012 óta figyelemmel kíséri az orvosi célú radioizotópok átfogó kínálatát és különösen a reaktorok menetrendjének összehangolását, és nagymértékben hozzájárult az orvosi célú radioizotópok jelentős hiányának elkerüléséhez az EU-ban;
- az Euratom Ellátási Ügynökség szerepét a kutatóreaktorok fűtőelemeihez és az orvosi célú radioizotópok előállítására vonatkozó célkitűzésekhez szükséges nukleárisalapanyag-ellátás biztosításában, és TUDOMÁSUL VÉVE a 19,75%-os dúsított urántüzelőanyag kutatási célú reaktorok számára történő biztosításáról és az orvosi célú radioizotópok előállításáról szóló felülvizsgált jelentést⁵;

¹ 17025/09.

² 16358/10.

³ 17453/12.

⁴ 8403/16.

⁵ http://ec.europa.eu/euratom/docs/ESA_HALEU_report_2019.pdf

- hogy a közelmúltban több tagállamban is előrelépés történt a magas dúsítású uránról (HEU) a magas koncentrációjú, alacsony dúsítású uránra (LEU)⁶ történő átállás, a kiegészítő radioizotóp-gyártási kapacitás biztosítása, valamint az új termelési létesítményekre – többek között kutatóreaktorokra és alternatív technológiákra – irányuló projektek elindítása vagy előmozdítása terén;
- hogy az orvosi célú radioizotópok ellátási lánc tekintetében fontos a nyersanyagok előállítása az európai ellátási lánc rezilienciájának növelése és a külföldi szereplőkre való ráutaltság csökkentése érdekében;
- az orvosi képalkotó eljárásokkal járó ionizáló sugárterhelés indokolásáról szóló 2015. évi tanácsi következtetéseket⁷, amelyekben a Tanács több területen is a 2013/59/Euratom tanácsi irányelv⁸ jobb végrehajtására szólított fel;
- „A társadalmi kihívások kezelése a nukleáris és sugártechnológiák orvosi, ipari és kutatási alkalmazásainak előmozdítása révén” című, a Bizottság által 2018. március 20–21-én szervezett konferenciát, az „Orvosi célú radioizotópok a jövőben” címmel a Bizottság által 2019. február 7-én megrendezett brüsszeli szakmai találkozót, valamint a nukleáris és sugártechnológiák orvosi, ipari és kutatási alkalmazásairól szóló európai tanulmányt⁹;
- hogy a nem energiatermelési célú nukleáris és radiológiai technológiáknak a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend megvalósításában játszott szerepét nemzetközileg elismerték, és hogy e tevékenységek fontosságát kifejezetten kiemelik az ENSZ fenntartható fejlődési céljai közül 7-ben, valamint elismerve a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) aktív szerepét, amelynek keretében támogatja az országokat a nem energiatermelési célú nukleáris és sugártechnológiák alkalmazásában, a fenntartható fejlődési célok eléréséhez való hozzájárulás céljából,

⁶ A magas koncentrációjú, alacsony dúsítású urán (HALEU) 5 és 20% közötti dúsítású urán-235. A gyakorlatban 19,75%-os dúsítás használatos a kutatóreaktorok HALEU fűtőanyagaira és a radioizotópok előállítására vonatkozó célokra.

⁷ 14617/15.

⁸ A Tanács 2013/59/Euratom irányelve (2013. december 5.) az ionizáló sugárzás miatti sugárterhelésből származó veszélyekkel szembeni védelmet szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról, valamint a 89/618/Euratom, a 90/641/Euratom, a 96/29/Euratom, a 97/43/Euratom és a 2003/122/Euratom irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 13., 2014.1.17., 1. o.).

⁹ <https://ec.europa.eu/energy/en/studies/european-study-medical-industrial-and-research-applications-nuclear-and-radiation-technology>

1. ÜDVÖZLI a Bizottság előkészítő munkáját, amelynek célja a nukleáris és sugártechnológiák orvosi, ipari és kutatási alkalmazására vonatkozó stratégiai menetrend kidolgozása.
2. HANGSÚLYOZZA annak fontosságát, hogy elkészüljenek a Bizottság által végzett tanulmányok annak érdekében, hogy a tagállamokkal együttműködve átfogóbb képet kapjunk az orvosi célú radioizotópok uniós piacáról¹⁰.
3. FELKÉRI a Bizottságot, hogy támogassa a nukleáris és radiológiai technológiák nem energiatermelési célú alkalmazásaival – például az ionizáló sugárzás orvosi alkalmazásaival, az orvosi célú radioizotópok előállítására szolgáló fejlettebb tüzelőanyagokkal, valamint az európai kutatóreaktorok optimális használatával – kapcsolatos kutatást, és HANGSÚLYOZZA az orvosi alkalmazásokra vonatkozó kutatási ütemterv¹¹ időben történő végrehajtásának fontosságát.
4. TÁMOGATJA az orvosi célú radioizotópok gyártási láncának az Orvosi Radioizotóp-ellátás Európai Megfigyelőközpontján keresztül végzett folyamatos ellenőrzését, valamint az Euratom Ellátási Ügynökség azon erőfeszítéseit és intézkedéseit, amelyek a biztonságos nyersanyag-ellátást hivatottak biztosítani.
5. FELKÉRI a Bizottságot, hogy dolgozzon ki cselekvési tervet, amelyben kiemeli a prioritásként kezelendő területeket, és konkrét intézkedéseket irányoz elő e területeken. A cselekvési tervnek különösen arra kell irányulnia, hogy biztosítsa az orvosi célú radioizotópokkal való ellátást az EU-ban, javítsa az európai betegek és az egészségügyi személyzet sugárvédelmét és biztonságát a 2013/59/Euratom irányelvben^[...] kitűzött célokkal összhangban, valamint segítse elő az innovációt a radioaktív izotópok, a radiofarmakonok és az ionizáló sugárzás orvosi alkalmazásai terén.

¹⁰ 2018-ban lezárultak a JRC SMeR vizsgálatok és a diagnosztikai radioizotópokkal végzett SMeR-1 vizsgálatok, 2019-ben pedig elindulnak a terápiás célú radioizotópokkal végzett SMeR-2 vizsgálatok.

¹¹ A BIZOTTSÁG VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA (2018. december 14.) a közvetett tevékenységeknek az (Euratom) 2018/1563 tanácsi rendelet keretében történő finanszírozásáról és a 2019–2020-as időszakra vonatkozó munkaprogram elfogadásáról.

6. HANGSÚLYOZZA, hogy a nukleáris és radiológiai tudomány, technológia és alkalmazások hozzájárulnak a tagállamok különféle társadalmi-gazdasági szükségleteinek a kielégítéséhez, például az orvostudomány, az élelmiszerek és a mezőgazdaság, a környezetvédelem, az ipar, az anyagok, az űrkutatás és a kulturális örökség területén, valamint a MEGÁLLAPÍTJA, hogy a fenti területeken minden tagállam profitál a sugár- és a nukleáris technológiák alkalmazásából.
7. NYOMATÉKOSÍTJA, hogy az európai nukleáris kutatóreaktorok és -létesítmények jelentős mértékben hozzájárulnak a nukleáris és radiológiai technológiák nem energiatermelési célú alkalmazásainak a kifejlesztéséhez, és KIEMELI hogy a tüzelőanyag-ellátás biztosítása, valamint az említett reaktorokból és létesítményekből származó használt tüzelőanyagok és radioaktív hulladékok kezelését szolgáló biztonságos és fenntartható megoldások bevezetése a tagállamok és az engedélyesek fontos feladata.
8. FELKÉRI a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve nyújtson tájékoztatást a nukleáris és radiológiai technológiák különböző, nem energiatermelési célú alkalmazásának az előnyeiről és kockázatairól.
9. HANGSÚLYOZZA a tagállami kapacitásépítés – különösen a nem energiatermelési célú nukleáris és radiológiai tudomány, technológia és alkalmazások területén biztosított interregionális, regionális és nemzeti képzések és egyéb tevékenységek révén történő – megerősítésének a fontosságát.
10. FELHÍVJA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy továbbra is foglalkozzanak a nem energiatermelési célú nukleáris tudomány, technológia és alkalmazások területén prioritásként meghatározott szükségletekkel és követelményekkel.
11. Arra ÖSZTÖNZI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a NAÜ-vel¹² és más érintett nemzetközi szervezetekkel – például a FAO-val és a WHO-val – együttműködve, ugyanakkor a párhuzamos munkavégzést elkerülve, folytassák a nukleáris és sugártechnológiák nem energiatermelési célú felhasználására irányuló munkát, és ezen belül a nem energiatermelési célú nukleáris és radiológiai technológiáknak különösen a fejlődő országok részére történő átadására irányuló tevékenységeiket, hogy segítsenek nekik megfelelni a kulcsfontosságú fejlesztési prioritásoknak az olyan területeken, mint az egészségügy és a táplálkozás, az élelmiszerek és a mezőgazdaság, a víz és a környezet vagy az ipari alkalmazások.

¹² A NAÜ és az Európai Bizottság által 2017-ben aláírt gyakorlati megállapodás a nukleáris tudományos alkalmazásokról.